

Erä- ja luontokulttuurimuseon sijaintipaikaksi pyrkivän Riihimäen kaupungin pyyntö tukea museon saamista ja rahoitusta

262/02.05.01.00/2021

KH 26.04.2021 § 132

Valmistelija Kaupunginsihteeri

Suomeen ollaan perustamassa uutta valtakunnallista luonnon virkistyskäyttömuotoja yhdistävää erä- ja luontokulttuurimuseota. Hankkeen taustalla ovat Suomen Metsästysmuseoyhdistys ry ja Suomen Kalastusmuseoyhdistys ry maa- ja metsätalousministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Museoviraston tukemina.

Uudesta museosta rakentuu kansainvälisesti vetovoimainen ja yhteiskunnallisesti vaikuttava suomalaisen luonto- ja eräkulttuurin kokemisen ja esittelyn paikka. Museon aihealueita ovat metsästyksen ja kalastuksen ohella luonnontuotteiden keräily, retkeily ja luonnon virkistyskäyttö. Se korvaa Suomen metsästysmuseon.

Museon tavoitteena on 100.000 vuotuista kävijää. Museorakennuksen tilatarpeeksi on arvioitu noin 6.000 neliometriä. Museon vuotuisiksi kustannuksiksi on arvioitu 2,4 miljoonaa euroa, josta valtionosuuden arvioidaan kattavan noin puolet. Aluetalousvaikutuksen arvioidaan olevan noin 5 miljoonaa euroa. Arviot perustuvat vastaavan kokoisista museoista saatuihin tilastotietoihin.

Museolle etsitään sijoituspaikkaa. Museosta kiinnostuneiden kaupunkien tuli ilmaista kiinnostuksensa sekä vastata ennalta esitettyihin kysymyksiin vuoden 2021 tammikuussa. Kysymysten perusteella arvioitaisiin mm. mahdollista vierailijamäärää, alueen tarjoamia resursseja ja synergiaetuja sekä valmiutta museohankkeen rahoittamiseen. Vastausten perusteella jatkoon valittiin neljä kuntaa, joista sijoituspaikka on tarkoitus valita neuvotteluiden jälkeen toukokuussa. Päätöksen tekee museota hallinnoiva säätiö tai perustajina toimivat museoyhdistykset. Uusi museo lisäisi koko maakunnan kiinnostavuutta luontomatkailukohteena.

Kanta-Hämeen saavutettavuus on erittäin hyvä, mikä myös pienentää liikkumisesta aiheutuvia päästöjä. Kanta-Häme tunnetaan useista luonto- ja retkeilykohteista, joiden suosio on ollut kasvussa. Riihimäellä vuodesta 1990 toiminut Suomen Metsästysmuseo on profiloitunut kaupunkia eräkulttuurikohteena ja vahvistanut alan museoammatillista osaamista. Nykyinen museorakennus olisi yhdessä Riihimäen lasimuseon kanssa resurssiviisas ja toimiva ympäristö nykyistä suuremmalle museokeskukselle.

Erä- ja luontokulttuurimuseon sijoittuminen Riihimäelle mahdollistaisi kantahämäläisen luontokohteiden verkoston. Se hyödyntäisi alueellisia resursseja ja synergiaetuja. Sillä olisi myös aluetaloudellisia vaikutuksia maakunnalle. Riihimäellä sijaitseva erä- ja luontokulttuurimuseo, Hämeenlinnaan suunniteltu Evon tiedekansallispuisto sekä Tammelassa sijaitsevat Liesjärven ja Torrnsuon kansallispuistot ja Saaren kansanpuisto olisivat yhdessä houkuttelevia luontomatkailukohteita. Uusi museo pystyisi tukeutumaan myös olemassa olevien luontokohteiden vetovoimaisuuteen.

Luontomatkailu tavoittaa uusia kohderyhmiä, ja luontopalveluiden kysynnän uskotaan lisääntyvän. Uudella museolla olisi maakunnalliselle matkailumarkkinoinnille suuri merkitys.

Riihimäen kaupunki on 16.3.2021 lähettänyt mm. Forssan kaupungille pyynnön tukea Riihimäen kaupungin hakemusta erä- ja luontokulttuurimuseon sijaintipaikkana ja maksaa osa museon vuotuisesta kuntarahoituksesta. Kirje on liitteenä.

Kirjeen mukaan erä- ja luontokulttuurimuseota valmisteleva työryhmä on jatkoneuvotteluissa tuonut esille museon Riihimäelle sijoittumisen voivan olla kiinni siitä, lähtevätkö Riihimäen lähikunnat tukemaan Riihimäen kaupungin hakemusta myös rahallisilla panostuksilla. Museotyöryhmän mukaan erä- ja luontokulttuurimuseon kuntarahoitusosuus olisi 1,2 miljoonaa euroa vuodessa. Riihimäen kaupungin vaikuttaa olevan mahdotonta yksin kattaa kuntarahoitusta. Riihimäen kaupunki esittää Forssan kaupungin tukevan Riihimäen kaupungin hakua erä- ja luontokulttuurimuseon sijaintipaikaksi ja varautuvan osallistumaan vuosittaiseen erä- ja luontokulttuurimuseon kuntarahoitusosuuteen, jos museo sijoittuu Riihimäelle.

Riihimäen kaupunki toivoo Forssan kaupungin rahoitusosuuden olevan euron asukasta kohden vuodessa eli yli 16.000 euroa vuodessa.

Kirjeessä ei ole tuotu esiin, voitaisiinko kuntarahoitusosuutta maksaville kaupungeille ja kunnille tai niiden asukkaille tarjota jatkossa joitain etuja maksuosuuden vastineeksi. Myönteisessä tapauksessa uusi museo voisi hyödyttää kaikkia maakunnan kaupunkeja ja kuntia asukkaineen. Näin se koettaisiin yhä enemmän maakunnan yhteiseksi museoksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Riihimäen kaupungille seuraavan kaupungin vastauksen:

”Forssan kaupunki tukee Riihimäen kaupunkia nyt hakuvaiheessa erä- ja luontokulttuurimuseon sijaintipaikkana. Toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaista laajentaa Riihimäellä

sijaitsevan Suomen metsästysmuseon toiminta valtakunnalliseksi erä- ja luontokulttuurimuseoksi. Tätä puoltavat todennäköinen suuri vierailijamäärä, erinomainen saavutettavuus ja maakunnan muiden retkeilykohteiden antamat synergiaedut. Forssan kaupunki on jatkossa valmis tukemaan Riihimäen kaupunkia myös museon toiminnallisuuteen liittyvissä asioissa.

Näillä näkymin Forssan kaupunki ei valitettavasti näe taloustilanteensa mahdollistavan Riihimäen kaupungin pyytämän tai muutenkaan niin suuren kuntarahoitusosuuden maksamista, että maksulla olisi merkitystä. Forssan kaupunki arvioi Riihimäen kaupungin viimevuosien ylijäämäisten tilinpäätösten mahdollistavan museon ylläpidon ilman Forssan kaupungin rahoitustakin.

Siinä tapauksessa, että kuntarahoitusosuuden maksamisen vastineena annettaisiin kaupungeille ja kunnille tai näiden asukkaille tarjottavia museon käyttöön liittyviä etuja, uusi museo mielletäisiin yhä paremmin myös maakunnan yhteiseksi hankkeeksi. Tällainen vastavuoroisuus voisi myös antaa perusteen kuntarahoitusosuuden maksumahdollisuuksien uudelleen arviointiin.”

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.